

Патријарх Порфирије: Основ нашег живота мора да буде молитва

Нова школска године у Богословији Светог Саве у Београду молитвено је почела 1. септембра 2022. године, на празник Светог мученика Андреја Стратилата, светом архијерејском Литургијом коју је служио Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије.

Саслуживали су архимандрит Нектарије (Ђурић), главни секретар Светог Архијерејског Синода; архимандрит Данило (Гаврановић), директор Патријаршијске управне канцеларије; протојереј-ставрофор Мирослав Стикић, протођакон др Драган Радић и ђакон Ненад Матић. У својој архипастирској беседи патријарх Порфирије је истакао:

-У име Оца и Сина и Светог Духа. Драга децо, професори, родитељи, драги гости, приложници овог православног српског училишта,

Данас смо сви заједно обрадовани благодаћу Духа Светог пре свега због тога што смо служили свету Литургију. Света Литургија је присуство самог Христа међу нама, али истовремено наше присуство заједно са Њим, наша заједница са Њим. То јесте Црква. Црква није некаква организација од овог света која

треба примарно да се бави макар и најважнијим питањима која се тичу човека и заједнице. Црква није ту да као некаква чаробна кутија даје одговоре на све могуће проблеме са којима се суочава човек. Црква је присуство Христово међу нама и ми у Христу са Њим једно и међусобно једно, а то је заправо тајна спасења.

Христос је дошао у овај свет и постао човек да би човек постао Бог. Христос је дошао у овај свет да се сједини са човеком и да се сваки човек, по свом слободном избору, сједини са Христом и да већ сада и овде живи тајном будућег века. Дакле, Христос је дошао зато што је Спаситељ, зато што је човеку потребно спасење, зато што је човек створен за пуноћу живота, за Царство Божје. Тек када свету Литургију тако разумемо онда ћемо разумети и своје хришћанско послање, а нарочито ми своје свештеничко послање. Христос је дошао, дакле, да у Цркви својој, кроз апостоле, епископе и свештенике лечи ране људи које су изазване промашајима и грехом, да призива све у познање истине, кроз свештенике своје, да призива све у тајну Царства небеског. То није могуће другачије осим кроз покајање и кроз учествовање у светој Литургији коју смо управо одслужили.

И Свети Јован Крститељ и сам Господ започињу своју проповед речима: Покајте се, јер се приближи Царство небеско! То значи: Преобразите се, промените систем вредности у своме животу. Прогласите за најважније и једино важно у своме животу Христа. Прогласите Њега као принцип свог живота и више од тога – живите у Њему. Када тако чините све остало само ће по себи у вашем животу и у нашим животима доћи на своје место. Ако Христос није на првом месту и наш унутарњи преображај, покајање, ма колико били савршени, ма колико много знали, ма колико испуњавали закон, ма колико се борили за било какве вредности, све ће бити на погрешном месту. Најпогрешније ће бити тада и највећа ће заблуда бити тада када све ово чинимо али нам Христос није на првом месту.

Ми често када наиђемо на проблеме, на искушења и на невоље одмах постајемо адвокати Божјег гнева. Одмах употребљавамо Бога, да не кажем, злоупотребљавамо Њега као песницу која треба да реализује оно што је у нама непреображено, оно што у нама није охристовљено, оно што је нама последица чињенице да нам Христос није на првом месту, јер да јесте онда би било и преображаја, и преумљења, и покајања. Онда би све дошло на своје место. Кад би Бог био на првом месту онда би нам ближњи и сваки човек био на првом месту. Заправо, онда када то није тако ми покушавамо да по својој слици и прилици употребимо и злоупотребимо Бога као ударну песницу

анимозитета, мржње према другима, себичности, искључивости у односу на друге.

Јеванђеље и Црква се пре свега обраћа нама и позива нас на преображај. Не говоримо о онима који говоре о себи да су православни хришћани, а не чују реч Христову: Покајте се јер се приближи Царство небеско. Не разумеју је, неће да је чују и Цркву виде само као једну идеолошку творевину, опет за остварење неких овоземаљских циљева. Када би Христос био на првом месту и када би смо се ми преображавали у Њему кроз покајање, милосрђе, љубав, праштања, искање опроштаја, онда би било довољно праведника у сваком месту у коме живи наш народ. Довољно праведника би било да нас мимоиђе свако искушење које нас може угрозити. Да ли сам у праву? Можда нисам ја, али Свето Писмо у које верујемо, надамо се да верујемо и да је у праву, нас обавештава о Содому и Гомору. Због умноженог греха Господ је одлучио да Содом и Гомор збрише са лица земље, али један праведник Аврам је молио Бога да спасе тај град. Господ пошто чује глас праведника вели: Хоћу да ти испуним жељу, али ако буде, како си рекао, да у том граду има педесет праведника. Доведи их да их видим. Узалудан је био труд Аврамов, није нашао педесет праведника у тим просторима, па је онда молио Господа да спусти границу ако буде четрдесет, тридесет, двадесет праведника. И сваки пут је Господ одговорио: Да, ако буде толико колико кажеш. Због тих на крају и десет биће помилован тај град. Али Аврам није могао ни десет праведника да нађе. Ни десет оних којима је Бог на првом месту, ни десет оних којих се труде да Божји закон у свом животу примењују, не да им тај закон буде идеологија само на уснама, само средство за анимозитете, искључивост и мржњу. Ни десет их није било у Содому и Гомору и пропала је молитва и молба Аврамова. Спржени су и Содом и Гомор.

Дакле, радујемо се што смо се данас окупили овде на почетку школске године да призовемо да благодат Светог Духа буде са нама и уз нас и да нам помогне да разумемо, да хоћемо и да се трудимо у животу своме да нам Христос буде на првом месту како би нам онда служба на коју нас Господ позива била служба у Христу, а не у најузвишенијим вредностима који имају свој центар у егоизму, а то значи у агresiји, то значи у несмирењу, то значи у мржњи. Да ли је то грех који потапа оног који је обузет њим? Знамо сви добро, јер заповест Господња Љуби ближњег свога као самога себе јесте довољна сама по себи и јасна сама по себи.

Прочитали смо молитву и призвали Светог Духа како бисмо разумели ону стару отачку изреку: Ако хоћеш да будеш истински теолог моли се исправно.

Ако се исправно молиш, истински си теолог. Ми бисмо хтелo без молитве да решавамо своја лична искушења. Ми бисмо хтели да се без молитве побеђују искушења која изван долазе. То није Црква! Хтели бисмо да прогласимо за молитву често нешто што везе нема са молитвом дисквалификујући, дискредитујући, извргавајући руглу оно на шта нас позива Јеванђеље, а то је молитве се непрестано.

Почетак је школске године. Хвала Богу, имамо двадесет ђака у првом разреду. Поздрављам и њих и њихове родитеље. Треба да разумемо да основ нашег живота мора да буде молитва. Ако нема молитве неће бити ни света. Ко зна какви се све проблеми, какве све невоље, каква све искушења решавају код знаних и незнаних људи због тога што ипак постоји бар ових десет праведника, што постоје људи који су погружени у молитви, тј. који имају нераскидиво јединство са Христом, који седе пред лицем Христовим и Христос пред њима и они у дубини тишине срца свога гледају у Његово божанско лице и Он гледа у њих. У том погледу, у сусрету тих погледа шири се мир благоухани, шири се благодат Божја и овај свет опстојава и иде ка Царству небеском. Колико смо само пута били у прилици да се нађемо пред човеком – без обзира да ли је у свештеничком чину, да ли је монах, да ли је верник – који није у свештеничком чину и у којем смо препознали ритам и откуцаје молитве Господе Исусе Христе, Сине Божји, помилуј нас и ту осетили оно што су осетили апостоли на гори Тавор и рекли: Добро нам је овде бити. Онај који има заједницу кроз молитву и свој живот са Христом, он је простор присуства благодати Божје, а тамо где је благодат ту је Христос, ту је мир, ту је радост, ту је љубав, ту је пуноћа. Ту нема немира, нема хистерија, ту нема фрустрација, ту нема подељености у себи, а онда зато што нема подељености у себи нема подељености и око себе, тј. око мене и око тебе.

Треба да знате да нема праве теологије без праве молитве и да нема спасења нама, мени, теби, свету без молитве. Литургија је пре свега извор сваке молитве. Нема спасења без тога. Могу бити и најмудрије речи, али без молитве биће празне – речи које звече. Апостол Павле јасно каже: И да говоримо најсавршеније језике, и најлепше речи, да смо најмудрији, али ништа смо ако љубави немамо – а неће је бити ако нам Христос није на првом месту, а кад Он јесте онда нас Он брани, а не ми Њега. Нисмо ми Христу потребни, Он је нама потребан. Када нема тога све ово што смо поменули је празно, звечи, не постоји. То опет не кажем ја, нити ико од нас овде сабраних, него каже апостол Павле, па сад је на нама да му верујемо или не.

Овде у школи, драга децо, најпре да се учите заједно са својим професорима

да се молите, а прво слово, прва лекција о молитви јесте да будемо упорни у њој, да почнемо макар од вербалне, спољашње молитве: Господе помилуј. Господе Исусе Христе, Сине Божји, помилуј нас. Онда ће све оно што будете учили овде бити накалемљено на ту молитву. Ваши професори су по благослову Цркве овде да вас уведу у тајну богословља, да вас уведу у тајну исправне молитве и исправног учења. Онда ће то бити радост свима вама, онда ће то бити нешто што краси и улепшава ваш живот, али онда ћете се ви на најбољи могући начин припремати за будућу свештеничку службу. Нема ништа теже од свештеничке службе, али нема ни ништа благословеније и лепше да служимо заједно са Христом, да служимо Њему. Ја сам сигуран да ћете оно што сте очекивали, за чим сте чезнули наћи у овој Богословији, а пре свега љубав својих професора, а онда и знање. Исто тако сам сигуран да ћете и ви љубављу према Христу и позивом који сте од Њега добили одговорити својим радом и трудом на оно што вам као дар буду пружали ваши професори. Онда ће Црква да расте, да се сви радујемо, да се радују ваши родитељи, али и да се радују и сви хришћани, да се радује Црква читава.

Честитам, поздрављам и упућујем добродошлицу првацима. Угледајте се на добре примере својих старијих колега, али апелујем и молим старије колеге да буду старија браћа у најбољем смислу те речи, да буду старија браћа који добрим примером показују шта то значи бити богослов, шта то значи бити ученик Богословије и шта то значи припремати се за свештеничку службу. Ми који смо овде сабрани знамо да је богословље и богословска школа свака, па и ова која носи име највећег нашег светитеља, Светитеља Саве, најчеститија, најузвишенија школа. Она је посебна по свему. Знајте да ћемо и ми, и ја као епископ ове епархије, и сви свештеници, а нарочито професори, бити уз вас. Сви заједно ћемо покушавати уз помоћ Божју да будемо са вама и да сви заједно растемо и идемо напред. Благодарим и гостима који помажу Богословију. Знајте да има и таквих, јер многе ствари не би изгледале такве какве јесу да нема оних који разумеју шта то значи школа у којој се спремају пастири, учитељи Цркве Божје, који ће сведочити крст и васкрсење. Нека и њих Господ благослови да им узврати стоструко на сваку добру помисао, а камоли оно што чине.

Сви заједно да се што чешће овде виђамо и славимо Бога пре свега. То је суштина и смисао. Кад Њега славимо онда ће Он са нама, уз нас и у наше име чинити све оно што треба да буде учињено. Живели! Честитам почетак нове школске године и призивам благослов Божји на све вас, учитеље, професоре, вас ученике, ктиторе, приложнике, али нека Господ благослови све људе. Живели на много година!

Поред професора и ученика Богословије Светог Саве, светој Литургији присуствовали су и Ненад Поповић, министар у Влади Републике Србије, и др Владимир Рогановић, директор Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама.

После светог евхаристијског сабрања, патријарх Порфирије је обишао новообновљене школске учионице и информатички центар. Ректор Богословије Светог Саве протођакон Радомир Врућинић поклонио је Његовој

т. Николи

spc.rs